

Ораторське мистецтво

Підручник «Ораторське мистецтво» складається із 10 розділів. У них розглядаються науково-теоретичні й практичні аспекти риторики, як науки, що є основою для розвитку ораторського мистецтва.

Тут містяться відомості з історії античного судового красномовства та періоду виникнення й розвитку судової риторики в українському судочинстві; мудрі й оригінальні поради античних і слов'янських ораторів щодо опанування тонкощами ораторського мистецтва. Наголошується на правових, етичних, психологічних, логічних, мовно-мовленнєвих чинниках, що є невід'ємними якостями сучасних ораторів.

Для студентів вищих навчальних закладів. Добре прислужиться майбутнім представникам юридичних професій, аспірантам, викладачам, а також всім, кого цікавить сила переконуючого слова та мистецтво оволодіти ним.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Руслан Кацавець

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Підручник

Третє видання, доповнене

ІЄ ПРАВОВА
ЄДНІСТЬ
РЕДАКЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ
ВИДАНЬ

КИЇВ • АЛЕРТА • 2021

УДК 808.51(075.8)
К30

Затверджено
Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів вищих навчальних закладів
(Лист №1.4/18-Г-Г110.1 від 10.01.09 р.)

Рецензенти:

В. В. Молдован – кандидат юридичних наук, професор;

Н.І. Пащенко – кандидат філологічних наук, професор.

Кацавець Р.С.

К30 Ораторське мистецтво : підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021.
250 с.

ISBN 978-617-566-595-4

Підручник «Ораторське мистецтво» складається із 10 розділів. У них розглядаються науково-теоретичні й практичні аспекти риторики, як науки, що є основою для розвитку ораторського мистецтва. Тут містяться відомості з історії античного судового красномовства та періоду виникнення й розвитку судової риторики в українському судочинстві; мудрі й оригінальні поради античних і слов'янських ораторів щодо опанування тонкощами ораторського мистецтва. Наголошується на правових, етичних, психологічних, логічних, мовно-мовленневих чинниках, що є невід'ємними якими сучасних ораторів.

Для студентів вищих навчальних закладів. Добре прислужиться майбутнім представникам юридичних професій, аспірантам, викладачам, а також всім, кого цікавить сила переконуючого слова та мистецтво оволодіти ним.

УДК 808.51(075.8)

© Руслан Кацавець, 2014

© Руслан Кацавець, 2018

© Руслан Кацавець, 2021

© Видавництво «Алерта», 2021

ISBN 978-617-566-595-4

ЗМІСТ

ПЕРЕДНЄ СЛОВО	3
---------------------	---

РОЗДІЛ 1. ЕКСКУРС В ІСТОРІЮ КРАСНОМОВСТВА: ПРО МУДРИХ І ВЕЛИКИХ

1.1. Античне красномовство: видатні риторичні епохи.....	6
1.2. Красномовство слов'ян	10
1.3. Устами блискучих риторів.....	19
Запитання: зміцнюймо знання	26

РОЗДІЛ 2. СУДОВА ПРОМОВА: МИСТЕЦТВО ДОБРОГО ОРАТОРА

2.1. З історії античного судового красномовства	28
2.2. Виникнення та розвиток інституту судової промови в українському судочинстві.....	33
2.3. Основні види красномовства: історико-науковий аспект.....	38
2.4. Судова промова з погляду теоретиків-практиків судової риторики.....	43
2.5. Писемна й усна форми реалізації судової промови.....	47
Запитання: зміцнюймо знання	50

РОЗДІЛ 3. ФУНДАМЕНТИ ІСТИННОГО КРАСНОМОВСТВА

3.1. Раціональний та емоційний фактори діяльності судового оратора.....	52
3.2. Комунікативні якості мовлення.....	54
3.3. Невербальні форми інформування.....	56
3.4. Мовне дихання – важливий компонент оратора при виголошенні промови.....	59
Запитання: зміцнюймо знання.....	61

РОЗДІЛ 4. ГАРМОНІЯ МИСЛЕННЄВО-МОВЛЕННЄВИХ ЧИННИКІВ

4.1. Культура думки і слова.....	63
4.2. Основні закони мислення. Зв'язок логіки з наукою про слово.....	67
4.3. Мистецтво переконання і впливу в суді.....	70
4.4. Оратор і судова аудиторія.....	72
4.5. Поради відомих майстрів живого слова.....	75
4.6. Діалогічне мовлення.....	79
Запитання: зміцнюймо знання	81

РОЗДІЛ 5. ФАКТОРИ, ЩО ВИРІЗНЯЮТЬ МОВНО-МОВЛЕННЄВУ ГРАМОТНІСТЬ ОРАТОРА

5.1. Етика слововживання.....	83
5.2. Інтонавання: вплив на зміст тексту.....	87
5.3. Роль просодичних засобів у мовленні ораторів.....	88
5.4. Вставні і вставлені конструкції у тексті судової промови.....	91
5.5. Прийменники у тексті судової промови.....	93
5.6. Судова промова: мовна практика свідчить.....	96
5.7. Судові промови: що показали дослідження.....	101
Запитання: зміцнюймо знання	105

РОЗДІЛ 6. СУДОВЕ КРАСНОМОВСТВО З ПОГЛЯДУ СУЧАСНИХ ВИМОГ

6.1. Судове красномовство – складник професійної майстерності оратора.....	107
6.2. Судова промова: етичні, логічні, психологічні засади	108
6.3. Про головні засоби впливу у судовій промові.....	110
6.4. Доказування та спростування у судовій суперечці.....	113
Запитання: зміцнюймо знання	117

РОЗДІЛ 7.
СУЧАСНЕ СУДОЧИНСТВО:
ОБВИНУВАЛЬНА ПРОМОВА ПРОКУРОРА

7.1. Зміст, побудова обвинувальної промови.....	119
7.2. Засоби і прийоми побудови вступної частини обвинувальної промови.....	122
7.3. Аналіз і оцінка доказів.....	125
7.4. Обґрунтування кваліфікації злочину. Характеристика підсудного. Пропозиція про міру покарання.....	127
7.5. Аналіз причин і умов, що сприяли вчиненню злочину. Прикінцева частина обвинувальної промови.....	129
7.6. Про структуру та зміст промови прокурора при відмові від обвинувачення.....	131
Запитання: зміцнюймо знання	135

РОЗДІЛ 8.
СУЧАСНЕ СУДОЧИНСТВО:
ЗАХИСНА ПРОМОВА АДВОКАТА

8.1. Зміст, побудова захисної промови.....	137
8.2. Виклад фактичних обставин.....	140
8.3. Аналіз та оцінка доказів.....	141
8.4. Обґрунтування кваліфікації злочину. Характеристика підсудного.....	144
8.5. Альтернатива у захисній промові.....	147
Запитання: зміцнюймо знання	151

РОЗДІЛ 9.
РЕПЛІКА У СУДОВИХ ДЕБАТАХ:
ЛОГІЧНИЙ, ЕТИЧНИЙ, МОРАЛЬНИЙ АСПЕКТИ

9.1. Репліка у судових дебатах: наукові міркування.....	153
9.2. Право на репліку учасників судових дебатів.....	155
9.3. Репліка прокурора.....	157
9.4. Репліка адвоката-захисника.....	158
Запитання: зміцнюймо знання.....	159

РОЗДІЛ 10.
«МУДРІСТЬ ЖИТТЯ – ЗНАТИ УВСЬОМУ МІРУ»

10.1. Мистецтво говорити.....	161
10.2. Цитати на щодень: устами мудрих людей.....	181
10.3. Слово – животворне джерело.....	192
10.4. На замітку дотепним і розумним: афоризми відомих людей.....	220
10.5. Кошик народної мудрості: прислів'я, приказки.....	232
10.6. Скоромовки.....	238
Запитання: зміцнюймо знання.....	240
Література.....	241
Про автора.....	244

Навчальне видання

Кацавець Руслан Сергійович

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Підручник

3-тє видання, доповнене

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка
Обкладинка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв
Д. М. Алексєєв

Підписано до друку 05.06.2021 р. Формат 60 x 84 ¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 14,53

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, 223-15-30.

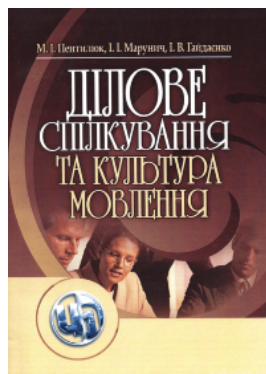
E-mail: alerta.pravoavednist@gmail.com, веб-сайт: www.alerta.kiev.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.

Книги, які можуть вас зацікавити



Український правопис:
нова редакція.
Навчальний посібник



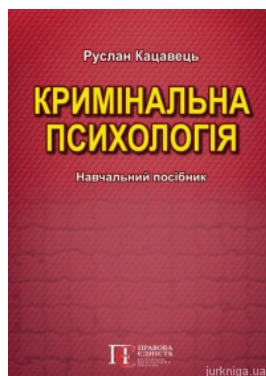
Ділове спілкування та
культура мовлення



Юридичне
документознавство.
Навчальний посібник
для підготовки до
іспитів



Кримінальний
процесуальний кодекс
України



Кримінальна
психологія. Навчальний
посібник



Видатні судові процеси

Перейти до галузі права
Ділове письмо та етика



[Перейти на сайт →](#)